

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 08/09/2021 08:55
Sayı: E-120.07-
GID 0872497
sor

7/48221

Sayı : E-54045643-610-2353751
Konu : Soru Önergesi (7/48221)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 16.07.2021 tarihli ve 43452547-120.07-E.846187 sayılı yazımız.

İlgi yazı ekinde alınan, Eskişehir Milletvekili Sayın Dr. Arslan KABUKCUOĞLU'na ait 7/48221 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü ekte sunulmaktadır. Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Bekir PAKDEMİRLİ
Bakan

Ek: Cevabi Görüş (7/48221) (3 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: C36EEB61-D68D-4D48-950B-B4F6905ACABA

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-ebys>

Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı No: 161 06800 Çankaya / ANKARA

Tel: (0312) 287 33 60

www.tarimorman.gov.tr Kep: tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Tülin DURAK
Mali Hizmetler Uzmanı
Telefon No: (312) 258 85 97

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**ESKİŞEHİR MİLLETVEKİLİ SAYIN DR. ARSLAN KABUKCUOĞLU'NA AİT
7/48221 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Her yıl çıkarılan Cumhurbaşkanlığı Kararı ile Devlet Destekli Tarım Sigortaları uygulamalarının kapsam genişletilmesi ve yaygınlaştırılması sağlanmaktadır. “İlçe bazlı kuraklık verim sigortası” uygulamasına ilk kez 2017 yılında Buğday ürünü için başlanılmış ve 2018 yılında Arpa, Çavdar, Yulaf ve Triticale ürünleri bu kapsama dâhil edilmiştir. 2019 yılı için bu ürünlere Nohut, Kırmızı Mercimek ve Yeşil Mercimek ürünleri eklenerek kapsam genişletilmiştir. İlçe Bazlı Kuraklık Verim Sigortası, 2021 yılından itibaren Köy Bazlı Kuraklık Sigortası olarak uygulanmaya başlamıştır.

3 Ocak 2020 tarih ve 30997 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanarak yürürlüğe giren 2015 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı gereğince, meydana gelen doğal afetlerden etkilenen çiftçilerimizin; TARSİM kapsamındaki afetler için TARSİM eksperleri, TARSİM kapsamı dışındaki afetler için İl/ilçe Hasar Tespit Komisyonu raporuyla Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatiflerine başvurmaları halinde, tarımsal kredi borçları ertelenebilmekte veya taksitlendirilebilmektedir.

Tarım Sigortaları uygulamasının başladığı 2006 yılından 26.07.2021 tarihine kadar Eskişehir İlinde;

- 463.129 adet tarım sigortası poliçesi düzenlenmiş,
- 138,6 Milyon TL Devlet sigorta prim desteği sağlanmış,
- Üreticilere 96,3 Milyon TL hasar tazminatı ödenmiştir.

İklim değişikliği nedeniyle buğday, arpa, yulaf, çavdar, nohut ve mercimekte verim kaybı yaşayan üreticilerimize, verim kayıplarına göre dekara 100 liraya kadar doğrudan ödeme yapılacaktır. Üreticiler Mazot-gübre, sertifikalı tohum kullanım desteği ile toplamda dekara 151 TL'ye kadar destekleme ödemesinden yararlanabilecektir.

Meteoroloji Genel Müdürlüğümüz, Türkiye genelinde 2048 adet gözlem noktasında ölçüm yaparak elde ettiği bu verilerden yağış ve sıcaklık bilgilerini kullanarak her ay düzenli olarak kuraklık analizleri yapmakta, sonuçlarını haritalandırarak resmi internet sitesinde yayınlanmaktadır. Yapılan kuraklık analizleri, kurum ve kuruluşların, kuraklığın olumsuz etkilerine karşı yaptıkları eylem planlamalarına ve alınacak tedbirlere altlık teşkil etmektedir.

Tarımsal üretim riskini azaltmak için kurak bölgelerde toprakta nem korunumuna yönelik önlemler (su hasadı, yüzey akışı önleme ve diğer muhafaza tedbirleri) konularında Ar-Ge çalışmaları gerçekleştirilmiştir. Kuraklığa ve tuzluluğa dayanıklı bitki çeşitlerinin geliştirilmesi, düşük nitelikli sulama sularının kullanımı konularında çalışmalar yürütülmüştür. Kuraklıkla mücadelede koruyucu toprak işleme ve doğrudan ekim için de proje ve demonstrasyonlar yürütülmektedir. Konya bölgesinde üreticiler toprak hazırlama masraflarını azaltarak girdilerini düşürürken, toprak işleyip parçalamadığından topraktaki nemi muhafaza ederek kuraklığın etkisini azaltmış olmaktadır. Yapılan çalışmalarla bu sistemi kullanan üretici sayısında ve doğrudan ekilen alanlarda artış gözlenmektedir.

Kurak ve yarı kurak bölgelerde Yağışların yetersiz dönemlerde, yağmur suyunun bitki kök bölgesinde depolanmasına yönelik su hasadı projeleri yürütülmektedir. Zeytin yetiştiriciliğinde su hasadı teknikleri ile toprak su tutma kapasitesini iyileştirici uygulamaların yaygınlaştırılma çalışmaları başlatılmıştır. Mikro havza su hasadı tekniğinin uygulandığı denemelerde yarı

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

dairesele seddeler (kaş tipi) inşa edilmektedir. Yöntemlerden bir tanesi sırt karık oranlı mikro havza su hasadıdır. Su hasadında antepfıstığı, kavun, karpuz, kabak çekirdeğı ürünlerinde bölgesel projeler yürütölmektedir. Yağmur suyunun Yönetimin en iyi örneğı olan Su Hasadı Projeleri ile yağmur suyundan %85-90 ' a varan oranlarda toprakta bitki kökünde biriktirilmesi sağlanmıştır. Yağmur suyu hasadı çalışılan ürünlerde kuru tarım konusuna göre 3-4 kat fazla verim alınmıştır.

Kuraklık çalışmalarında "Kuraklık Test Merkezi", Konya Bahri Dağdaş Uluslararası TAE bünyesinde 2010 yılında kurulmuştur. Kuraklıkla mücadele kapsamında Merkezin Misyonu Türkiye'de yetiştirilen tarla bitkileri türlerinin tamamında, bitkilerde su kullanım kapasitesi ve etkinliğı ile stres tolerans düzeylerini belirlemektir. On binlerce materyal morfolojik, fenolojik ve fizyolojik olarak testlenmiş, devam eden projelerle 2016-2018 yılında Orta Anadolu ve geçit bölgelerine uygun kurak koşullara dayanıklı 3 adet çeşit Bozkır, Taner ve Şehzade ekmeklik buğdayları; Türköz makarnalık buğday, Ayrancı arpa, Özer tritikale çeşitleri geliştirilmiştir. Kurak koşullar için özel geliştirilen yüksek verimli, çok yüksek kaliteli, su kullanım etkinliğı yüksek bu çeşitlerin tohum çoğaltım ve sertifikasyon-kademeli tohum üretim aşamaları yakın dönemde tamamlanacaktır.

Kuraklık Test Merkezinde, yürütölen ilgili tüm çalışmalardan çıkan çeşitlerin kuraklık testleri yapılmaktadır. Ayrıca ileri kademede ıslah materyallerinin fizyolojik testleri de çeşit tescil denemelerinden önce yapılmaya başlanmıştır. Uluslararası Mısır ve Buğday Geliştirme Merkezi ile yürütölen çalışmalar kapsamında ise 10.000 adet uluslararası buğday materyalinin kuraklık testleri yapılmaktadır. Kurağı toleranslı çeşitler daha az verim kaybı göstermektedirler. Araştırma Enstitülerimizce son yıllarda tescil edilen kurağı toleranslı çeşitlerin bölgelere göre tavsiye listeleri oluşturulmuştur.

Hayvancılıkta yem bitkilerinin ekiliş alanlarının arttırılması, girdi maliyetlerinin düşürölmesi, kaba yem ihtiyacımızın yerli kaynaklardan karşılanabilmesi, üreticilerin yaşanacak olası kuraklıklarda sıkıntı çekmemeleri, çiftçilerimizin daha ucuz ve kaliteli yem elde edebilmeleri ve artabilecek yem fiyatlarının önüne geçmek amacı ile yem bitkileri ekilişlerine Bakanlığıımızca destekleme verilmektedir.

Bu kapsamda; 2002 yılında 35,6 Milyon TL destek ödenmişken 2021 yılında 821 Milyon TL destek ödenmiştir. 2002-2021 yılları arasında toplam 7,6 Milyar TL destek ödemesi yapılmıştır. Verilen destekler sonucunda 2002 yılında 758.250 hektar olan genel yem bitkileri ekiliş alanı %202 oranında artarak 2.287.401 hektara ulaşmıştır.

Mera, yaylak ve kışlakların ıslah edilerek otlatma kapasitelerinin artırılması, ot kalitesinin iyileştirilmesi, toprak muhafaza tedbirleri uygulanarak erozyonun önlenmesi amacıyla, Bakanlığıımızca mera ıslah ve amenajman projeleri uygulanmaktadır. Bu kapsamda şimdiye kadar 12.630.592 dekar alanda toplam 1.916 adet mera ıslah ve amenajman projesi uygulanmıştır.

Ölkemizde su kaynaklarının en ekonomik şekilde kullanılmasını kapsamında, 2003 yılından itibaren, klasik sulama sistemleri terk edilmiş, yeni sulama projeleri ve yenileme projelerinde; minimum arazi kaybı, yüksek iletim randımanı, su alma noktalarına su ölçüm tesisi yerleştirmedeki kolaylık ve hacim esasına dayalı sulama suyu ücreti uygulanabilme imkânı, işletmedeki kolaylık, tesis ömrünün uzunluğu, bakım ve onarım masraflarının diğer sistemlere

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

oranla düşük olması, sisteme çiftçinin fazla müdahale edememesi ve su tasarrufu sağlanması açısından yüksek basınçlı şebeke sistemi tercih edilmektedir.

Başta Eskişehir İli olmak üzere kuraklıktan zarar gören iller kapsamında çiftçilerimize yol gösterebilecek pek çok araştırma projesi yürütülmektedir. Bu kapsamda Eskişehir Geçit Kuşağı Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü tarafından “ Çiftçilere yönelik bilinçli su kullanımı ve tarımsal sulamada su tasarrufuna yönelik olarak yayım projesi ” Eskişehir ve Kütahya İl Tarım ve Orman Müdürlükleri, Üreticiler Birliği işbirliği ile yürütülmüş ve farkındalık yaratılmıştır.

Bakanlığımızca tarımsal faaliyetler için geliştirilen modern basınçlı bireysel sulama sistemlerinin üreticiler tarafından kullanımının yaygınlaştırılarak daha kaliteli ve pazar isteklerine uygun üretim yapılmasını sağlamak, kırsal alanda üreticilerin gelir düzeyinin yükseltilmesi için modern basınçlı bireysel sulama sistemlerine %50 hibe desteği verilmektedir. Ayrıca Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatiflerince Tarımsal Üretime Dair Düşük Faizli Yatırım ve İşletme Kredisi verilmektedir.

Akiferlerin, hidrojeolojik etüt çalışmaları ile belirlenen "emniyetli rezervleri" vardır ve bu rezerv akiferden çekilebilecek su miktarını göstermektedir. Bir havzadan çekilen su miktarı emniyetli işletme rezervine ulaştığı zaman akiferdeki suyun daha fazla kullanılmasına engel olmak amacı ile saha yeraltı suyu tahsislerine kapatılır. Dolayısıyla yeni kuyu açılmasına izin verilmez. Ayrıca 167 sayılı Yeraltı suları Hakkında Kanun'un cezai müeyyidelerle ilgili 18. Maddesinde belgesiz açılan kuyular ile Kanunda belirlenen şartlara uymayanlar için idari para cezası uygulanmakta ve uygun görülmemesi halinde kuyu kapatılmaktadır.

Ayrıca belge alınarak açılmış kuyulardan çekilen ve çekilecek olan yeraltı suyu miktarının kontrol altına alınması amacıyla Konya Havzası ve Ergene Havzası'nda tüm kullanım amaçları için, tüm Türkiye'de ise, sanayi amaçlı kuyular için ölçüm sistemi takma zorunluluğu getirilmiştir.

Yüzey sularının buharlaşma kayıplarının ve kamulaştırma maliyetinin minimize edilerek yer altı suyuna iletilmesi, bu vesileyle yer altı suyunun rezerv ve kalite açısından korunması ve kurak dönemlerde çeşitli maksatlara yönelik olarak Kuruluşumuz tarafından topografik ve jeolojik olarak uygun yerlerde hidrojeolojik su bütçesine göre yeraltı depolama tesisleri geliştirilmektedir.